

խակ միապետական երկիրներու համար. Հիթլեր ալ կ'ընդունի թէ իր Պետութիւնը ուսմ-կալարական մասնաւոր վարչածեւ մըն է, բայց իրականին մէջ, Գերմանիոյ համար՝ ֆրանսական Յեղափոխութեան վախճանը, որ ուսմկալարական սկզբունքներու աւանդութիւնը ժառանգ ձգեց Եւրոպական ցամաքամասի ժողովուրդներուն: Ըստ Նացի գաղափարախօսներու, Եւրոպական ցամաքամասի պետական Բարլամէնթարիզմի պատմութիւնը ցոյց տուած է թէ ուսմկալարութիւնը Եւրոպայի ժողովուրդներուն համար վտանգաւոր քաղաքական թոյն մըն է: Հոն ուր ուսմկալարական ազատութիւնը, անհատին իրաւունքները, ուժի կամեցողութիւնը, կ'ըսէ Նացի գաղափարաբանութիւնը, չեն զսպուած բարձրագոյն բարոյականութեամբ մը, ծառայելու պատրաստականութեամբ, քաղաքական հասունութեամբ և պատասխանատուութեամբ, ընդհանուրին համար ըմբռնուած տեսիլքով մը, հոն ուսմկալարութիւնը, աղէտք մըն է զանգուածին համար: Արդի Բարլամէնթարիզմը ժամանակ եւ զրամ կը վատնէ եւ չարաչար կը գործածէ անհատական ազատութիւնը խօսքի ու գործի մէջ. Ռամկալարութիւնը, կ'ըսեն, Նացիները, կը ծառայէ աւելի քաղաքական շահերու քան գաղափարներու և սկզբունքներու: Արդի բարլամէնթները, կ'ըսէ Հիթլեր, լեցուն են խօսքով ու գաղափարներով. անոնք կըընան խօսիլ, ճառել, բայց ոչ գործել. մինչ կացութիւնը աւելի քան երբեք գործ կը պահանջէ. ուստի առիթը եղական է մարդու մը համար որ մտածող չէ, ոչ ալ «բռնֆէսիտնէլ» քաղաքագէտ մը, կամ փալլուն հանճար մը ու նուրբ դիւանագէտ մը, այլ առաջնորդ ծնած մարդ մը, ժողովուրդի խորունկ բնազդներուն ցուցիչը. ուրիշ խօսքով՝ հերոս մը՝ որ կամք ունի գործելու, կռուելու և միլիոններու հաց բաշխելու:

Ռամկալարութիւնը, կ'ըսէ Նացի գաղափարաբանութիւնը, տեսականօրէն, կը պաշտպանէ անհատին իրաւունքը և նախաձեռնութիւնը, բայց գործնականին մէջ անհատին կուտայ անոր արժէքին անհամապատասխան տեղ մը և զայն կը խեղդէ զանգուած-գոյութեան և հաւասարապաշտ գաղափարաբանութեան մը մէջ. մինչ Գերման Ազգ. Ընկերակարութիւնը եղական տեղ

մը կուտայ՝ երկրի մը զաւկին զոհելու ինքզինք, իր քաջութիւնը, կեանքը, խոստացեալ երկրի մը վերականգնումի գործին մէջ, ուր իր վերածնած ցեղը պիտի ապրէր ազատ և հպարտ: Ըստ այսմ Ազատական Ռամկալարութիւնը նկատուած է, իմացապատէ և գեղապատէ ռոմանդիկ սեբունդի մը անկարողութիւնը, քաղաքական և կրօնական մարդերու մէջ և նախորդ սերունդէն ժառանգ ինկած ընկերային մեղք մը:

Հակա-Ռամկանութիւնն ալ, Ազգ. Ընկերակարութեան հանգանակին գլխաւոր կէտերէն մին է. Հիթլէրի ստեղծումը չէ անհակասեմականութեան խորունկ արմատները կը գտնուին ոչ այնքան մարդու մը անձնական «կամպլէքս»-ին մէջ, որքան ֆիզիքական և բնազանցական հակամարտութեանը (antagonisme) մէջ ցեղիբու որոնց ազգային ինքնագիտակցութիւնը չէ յաղթահարուած իրապէս ոչ տիեզերականութեամբ (universalisme) և ոչ ալ ազատական մարդասիրութեամբ մը: Այդ հակամարտութիւնը և միտտիկ առեկուծութիւնը Հիթլէր մասամբ իրականացուց անձնական հակակրօնութեամբ եւ մասամբ հրեայ տարրին գերիշխան դիրքին պատճառաւ, զոր ան ապահոված էր իրեն, իր աղբիցութեամբ, մշակոյթով, իմացականութեամբ, տնտեսական անկախութեամբ, նախկին Վայմարեան Հանրապետութեան օրով. զիրք մը՝ որ բոլորովին անհամապատասխան էր ըստ Նացիներու, հրեայ բնակչութեան քանակին, բազմաթիւ գերման ազգայնակցութեան թիւին: Հրեան այսպէս թշնամի կը յայտարարէր և անոր ճնշումն ու հալածանքը ազգային պարտականութիւն:

ԱՐԹՈՒՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

(Շարունակելի)

ՀԱՌԱՏՔԻ ԵՒ ՄՏԱԾՄԱՆ ՅՈՒՔԵՐ

Քրիստոնէութեան հետապնդած նպատակը միայն բնականական ճշմարտութիւն մը կամ կրօնական խորհուրդ մը չէ, այլ նաեւ զորոնական կեանքի բարոյական վիճակ մը: Այս պատճառաւ Աւետարանը որքան վարդապետական գրուածք մը՝ նոյնքան ու քեռեւ նաեւ աւելի նոյնիսկ՝ ուսուցումի գիրք մը, հոգեւոր կրթութեան մասեան մըն է, որ կը ցուցնէ մեզի քէ որոնք են այն միջոցները կամ պայմանները, որոնց զորոնքութեամբ պիտի կարենանք Աստուծոյ կամքին համաձայն կեանք մը ունենալ: